



Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.09.2026

Kokoustiedot Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto

Aika 21.09.2026 klo 09:00 - 11:34

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Virastopiha 2 C 1. krs, 02070 Espoo

Läsnä	Sistonen Markku	puheenjohtaja	
	Ahlefeldt Anne	jäsen	
	Hopsu Inka	jäsen	saapui klo 9.05 § 37 käsittelyn aikana
	Laakso Mikko	jäsen	
	Rönni-Sällinen Annika	jäsen	
	Saarentaus Elina	jäsen	
	Vanhanen Joel	jäsen	poistui klo 11.17 § 40 käsittelyn aikana
	Waselius Fredrik	jäsen	jäsen § 34–39, asiantuntija § 40
	Mollgren Satu	jäsen	jäsen § 34–39, asiantuntija § 40
Muut saapuvilla olleet	Katainen Mervi	kaupunginhallituksen puheenjohtaja	Teamsin välityksin, poistui klo 11.04 § 40 käsittelyn aikana
	Partanen Henna	kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja	Teamsin välityksin
	Mykkänen Kai	kaupunginjohtaja	saapui klo 9.01 § 36 käsittelyn aikana
	Heinaro Mervi	elinvoimajohtaja	
	Narvo-Akkola Merja	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	Teamsin välityksin, poistui klo 11.29 § 40 käsittelyn aikana
	Isotalo Olli	kaupunkiympäristön toimialajohtaja	Teamsin välityksin
	Suomi Hilla-Maaria	työllisyysjohtaja	
	Konttas Ari	rahoitusjohtaja	Teamsin välityksin
	Kangas Ulla	palvelualuepäällikkö	Teamsin välityksin
	Nybacka Sari	suunnittelija	Teamsin välityksin
	Lindholm Sanna	maahanmuuttoasioiden johtaja	
	Haapalehto Teemu	elinkeinojohtaja	Teamsin välityksin
	Ensio Ira	viestintäpäällikkö	Teamsin välityksin
	Yli-Leppälä Henna	hallintopäällikkö	Teamsin välityksin
	Tevameri Terhi	erityissuunnittelija	Teamsin välityksin, poistui klo 10.25 § 39

Savolainen Petra

erityissuunnittelija

Teamsin välityksin,
poistui klo 10.26 § 39
käsittelyn jälkeenAlppivuori Aaro
Nyman Jannenuorisovaltuuston edustaja
juristi, sihteeri

Teamsin välityksin

Allekirjoitukset

Markku Sistonen

Janne Nyman

puheenjohtaja

sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Elina Saarentaus

Annika Rönni-Sällinen

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 25.09.2026

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 34		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 35		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 36		Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston kokousaikataulu vuosille 2027 ja 2028	7
§ 37		Vuoden 2027 talousarvion, vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman ja vuosien 2027–2036 investointiohjelman kehys	10
§ 38		Työllisyyden tulosityksikön osavuosikatsaus II, tilanteessa 31.7.2026	14
§ 39		Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset	16
§ 40	1	Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma 2026-2029 (Kh-Kv-asia)	20

§ 34

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 17.9.2026 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/24

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto

§ 35

21.09.2026

§ 35

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Elina Saarentaus ja Annika Rönni-Sällinen.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.09.2026 § 36

§ 36

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston kokousaikataulu vuosille 2027 ja 2028

Valmistelijat / lisätiedot:
Nyman Janne

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto kokoontuu vuosina 2027 ja 2028 seuraavasti:

Kokoukset pidetään maanantaisin kello 9.00 kaupunginhallituksen neuvotteluhuoneessa osoitteessa Virastopiha 2C, 1. krs, 02070 Espoon kaupunki. Tarvittaessa kokoukset pidetään sähköisinä Teams-kokouksina.

Kevätkausi 2027

25.1.2027

8.3.2027

5.4.2027

7.6.2027

Syyskausi 2027

23.8.2027

20.9.2027

11.10.2027

15.11.2027

Kevätkausi 2028

24.1.2028

6.3.2028

3.4.2028

22.5.2028

Syyskausi 2028

21.8.2028

18.9.2028

13.11.2028

11.12.2028

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kokousaikatauluehdotus on laadittu sovittamalla yhteen valtuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen jaostojen aikataulut.

Kiireellisissä tapauksissa kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto voidaan kutsua koolle myös muuksi ajaksi kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston puheenjohtajan toimittamalla kutsulla.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston esityslista toimitetaan jaoston jäsenille ja varajäsenille, kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle sekä kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille sekä elinvoimajohtajalle ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus, jolleivät erityiset syyt ole esteenä, viimeistään varsinaista kokouspäivää edeltävänä torstaina sähköisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

9/24

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto

§ 36

21.09.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.09.2026 § 37

§ 37

Vuoden 2027 talousarvion, vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman ja vuosien 2027–2036 investointiohjelman kehys

Valmistelijat / lisätiedot:
Nybacka Sari
Suomi Hilla-Maaria
Lindholm Sanna
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto tekee vuoden 2027 talousarviota, vuosien 2028 -2029 taloussuunnitelmaa ja vuosien 2027 - 2036 investointiohjelmää koskevan esityksen kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen valmistelua varten liitteiden mukaisesti.

Käsittely

Hopsu teki Rönni-Sällisen ja Saarentauksen kannattamana seuraavan lisäyksesityksen: Jaosto korostaa, että budjetin tulee mahdollistaa uusia keinoja nuorisotyöttömyyteen vastaamiseksi ja varautumiseen ajoissa muutoksiin, joita on odotettavissa kuntouttavaan työtoimintaan ja sosiaaliseen kuntoutukseen yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Hopsun ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi työllisyys- ja kotoutumisjaoston yksimielisesti hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto päätti tehdä vuoden 2027 talousarviota, vuosien 2028 -2029 taloussuunnitelmaa ja vuosien 2027 - 2036 investointiohjelmää koskevan esityksen kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen valmistelua varten liitteiden mukaisesti.

Jaosto korostaa, että budjetin tulee mahdollistaa uusia keinoja nuorisotyöttömyyteen vastaamiseksi ja varautumiseen ajoissa muutoksiin, joita on odotettavissa kuntouttavaan työtoimintaan ja sosiaaliseen kuntoutukseen yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Selostus

Valtuusto on 8.6.2026 päättänyt vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman kehyksestä sekä vuosien 2027–2036 investointikehyksestä. Valtuusto on samassa kokouksessa päättänyt myös vuoden 2027 veroprosenteista.

Valtuuston päätöksen pohjalta toimialat ja tulosalue vievät esitykset lautakuntien ja jaostojen käsiteltäväksi viimeistään syyskuun aikana. Lautakunnat ja jaostot tekevät esitykset kaupunginjohtajan talousarvioesityksen jatkovalmistelua varten.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys julkaistaan 27.10.2026. Valtuusto päättää vuoden 2027 talousarviosta sekä vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmasta 3.12.2026.

Lähtökohdat talousarviovalmisteluun ja kaupungin talouden epätasapaino

Espoon talous on viime vuosina ajautunut epätasapainoon useiden samanaikaisten tekijöiden seurauksena. Sote-uudistus heikensi Espoon taloudellista asemaa pysyvästi, kaupunki on kasvanut viime vuodet voimakkaasti ja menojen kasvu on ollut nopeampaa kuin asiakas- ja asukasmäärän kasvu tai kaupungin tulojen kasvu. Rakenteellisia muutoksia ei saatu TaKE-ohjelmassa (Taloudellisesti kestävä Espoo) toteutettua riittävästi. Kasvava kaupunki tarvitsee palveluja ja investointeja, mutta nykyinen käyttötalouden ja investointien menokehitys ylittää sen mihin kaupungin tulokehitys ja rahoitusasema pystyvät vastaamaan. Talouden tasapainotus edellyttää pysyviä rakenteellisia muutoksia.

Talouteen liittyy edelleen epävarmuustekijöitä kuten verotulojen kehitys, investointiohjelman realistisuus ja globaalin toimintaympäristön epävakaus. Nämä voivat edelleen heikentää talouden tilannetta ja kasvattaa sopeutustarvetta. Myös valtion toimenpiteet vaikuttavat suoraan Espoon talouteen. Työllisyysuudistus siirsi kaupungeille uusia vastuita ja rahoitusriskejä, mikä kasvattaa rakenteellista alijäämää erityisesti tilanteessa, jossa työttömyysaste ei ole palautunut pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Talouden tasapainottaminen on välttämätöntä, jotta velkaantumisen kasvu voidaan pysäyttää ja kaupungin taloudellinen asema turvata.

Valtuusto päätti vuoden 2026 talousarvion yhteydessä, että kaupunginhallitus käynnistää valmistelun tulevan vuoden kehys-, vero- ja talousarviopäätöksentekoa varten Espoo-tarinassa määriteltujen

tavoitteiden saavuttamiseksi. Talouden tasapainotustyön tehtävänä on varmistaa Espoo-tarinassa hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamisen. Tavoitteena on saavuttaa tasapaino vuoden 2029 loppuun mennessä siten, että tasapainotuksella tavoitellaan keskimäärin n. 70 milj. euron vuosivaikutukseen taloussuunnitelmakaudella 2027–2029.

Valtuuston päätöksen mukaan tasapainotustyö tulee painottua taloussuunnitelmakauden ensimmäisille vuosille 2027–2028, varmistaen tasapainotuksen kumulatiivinen vaikutus koko taloussuunnitelmakauden ajalle.

Talousarvion ja taloussuunnitelman kehys

Valtuusto hyväksyi 8.6.2026 vuoden 2027 talousarvion kehyksen sekä vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmakehyksen, jotka perustuvat Espoo-tarinan keskeisiin linjauksiin, valtuuston 4.12.2025 hyväksymään vuoden 2026 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan 2027–2028 sekä talouden tasapainotuksen neuvottelutulokseen. Lisäksi valtuusto kehotti kaupunginjohtajaa ryhtymään tarvittaviin jatkovalmisteluihin neuvottelutuloksen mukaisesti. Valtuuston kehyspäätöksen toteutuminen edellyttää sen taustalla olevien ja valtuuston 8.6. tiedoksi merkitsemien tasapainotuksen valmistelukehotusten toteuttamista.

Keskeisenä tavoitteena on turvata toimintakykyinen Espoo 2030-luvulla. Tämä edellyttää tuottavuuden parantamista palvelujen järjestämisessä sekä johtamisessa, asiantuntijatyössä, hallinto- ja tukitehtävissä. Uusien toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto sekä teknologian hyödyntäminen ovat keskeinen osa tuottavuuden parantamisessa. Organisaation kehittäminen ja rakenteelliset muutokset tukevat Espoo-tarinan tavoitteissa onnistumista, kaupungin johtamista, sujuvoittaa prosesseja, yksinkertaistaa organisaation rakennetta ja kehittää taloudellista vaikuttavuutta.

Kehyslaskelmat sisältävät ulkoiset tulot ja menot. Kaupungin sisäiset tulot ja menot huomioidaan talousarvion yhteydessä sen jälkeen, kun talouden tasapainotustoimenpiteet on tarkemmin laskettu sisäisiin eriin. Niistä ei aiheudu muutoksia talouden tasapainotuskokonaisuuteen.

Neuvottelutuloksen mukaisten toimenpiteiden vuosittaiset määrärahaveikutukset on huomioitu toimialojen ja tulosalueen kehyslukuihin. Organisaatio- sekä hallinto- ja tukitoimintojen tarkastelun vaikutukset eivät sisällyt vielä toimialojen kehyslukuihin. Vaikutukset huomioidaan kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä.

Vuodelle 2027 kehyksessä varaudutaan n. 2,2 % menojen kokonaiskasvuun, huolimatta talouden tasapainotuksen vaikutuksista. Talouden tasapainotuksella hillitään menojen kasvua, mutta se ei pysäytä kasvua tai pienennä toimialojen kokonaismenoja, pois lukien konsernihallinto. Talouden tasapainotuksen toimenpiteillä on

keskeisiä vaikutuksia vuodelle 2027, jonka takia toimenpiteiden valmistelu tulee käynnistää mahdollisimman nopeasti. Näin vuodelle 2027 asetetut tavoitteet saadaan toteutumaan täysimääräisinä. Toimenpiteiden tarvittavan jatkovalmistelun ja toimeenpanon viivästyminen kasvattaisi sopeutustarvetta ja siirtäisi painetta taloussuunnitelmakauden loppupuolelle, mikä ei ole realistista.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Kehyslaskelmat 2027-2029
- Investointiohjelma 2027-2036
- Vuokrakohteet 2027-2036

Tiedoksi

Asianumero 4522/02.02.02/2025

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.09.2026 § 38

§ 38

Työllisyyden tulosityksikön osavuositarkastus II, tilanteessa 31.7.2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Nybacka Sari
Koskinen Henrietta
Suomi Hilla-Maaria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto merkitsee tiedoksi liitteen mukaisen työllisyyden tulosityksikön osavuositarkastuksen 1-7/2026.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tulostavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden sekä toiminnan seurannan tavoitteena on antaa päättäjille sekä toiminnan johtamisesta eri tasoilla vastaaville riittävä ja ajantasainen tieto asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen riittävyydestä ja tulojen toteutumisesta. Seurannan tulee antaa riittävät pohjatiedot korjaavien toimenpiteiden tekemiseen.

Kaupungin johtoryhmä käsittelee kuukausittain toiminnan ja talouden tiedot. Kuukausiraportti käsitellään kaupunginhallituksessa kuukausittain pl. osavuositarkastusten raportointikuukaudet. Kuukausiraportti sisältää keskeiset tiedot toimintaympäristön kehityksestä, ennusteen ja analyysin talousarvion käyttötalouden ja investointien toteutumisesta, poikkeamista, poikkeamien syistä ja mahdollisista korjaustoimenpiteistä.

Kaupunginhallitukselle, valtuustolle ja lautakunnille laaditaan huhti-, heinä- ja lokakuun lopun tilanteesta laajempi osavuositarkastus. Osavuositarkastus sisältää laajemman analyysin tulostavoitteiden sekä määrärahojen ja

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

15/24

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto

§ 38

21.09.2026

tuloarvioiden toteutumisesta. Lokakuun osavuositarkastuksen perusteella viedään tulostavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat sekä määrärahojen muutosesitykset valtuuston käsiteltäviksi.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Työllisyyden tuloksyksikkö OVK II 2026

Tiedoksi

§ 39

Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset**Päätösehdotus**

Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto merkitsee tiedoksi selostusosassa mainitut päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset.

Käsittely**Päätös**

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus**Nuorisotyöttömyyden tilannekuva (Petra Savolainen ja Terhi Tevameri)**

Nuorisotyöttömyyden kasvun syyt Espoo–Kauniaisten työllisyysalueella
Tilastollinen tilannekuva keskittyy pääasiassa alle 25-vuotiaiden tilanteeseen ja heinäkuun 2026 virallisiin lukuihin. Tilannekuvan luvut koskevat osittain Espoota (esimerkiksi kaupunkivertailut) ja osin työllisyysaluetta, siksi yksittäiset luvut voivat hieman vaihdella.

Espoo–Kauniaisten työllisyysalueen nuorisotyöttömyys kasvoi nopeasti vuonna 2026. Kasvu painottui vastavalmistuneisiin, erityisesti toisen asteen suorittaneisiin, sekä työuran alkuvaiheen ammatteihin. Kyse näyttää olevan ennen kaikkea uusien työnhakijoiden lisääntymisestä, ei työttömyyden pitkittymisestä. Suurin osa kasvusta koski Suomen kansalaisia ja suomenkielisiä, vaikka myös vieraskielisten nuorten työttömyys lisääntyi. Tilastointierot, nuorten parempi tavoittaminen ja kausivaihtelu vaikuttavat lukuihin, mutta eivät selitä koko kasvua. Kasvusta huolimatta Espoon kaupunkikohtainen nuorten työttömyysosuus oli edelleen C6-kaupunkien toiseksi matalin.

Tilastollista kokonais kuvaa täydentävät palveluverkoston tilannekuva ja työllisyyspalveluissa kootut hiljaiset signaalit. Ohjaamotalon starttipisteen asiointikerrat kasvoivat tammi–heinäkuussa 2026 noin 7 prosenttia, ja työttömien osuus asiakkaista nousi 50 prosentista 55 prosenttiin. Nuorten arjessa kietoutuvat yhä tiiviimmin työttömyys, toimeentulon ja asumisen vaikeudet, mielenterveyshaasteet, neuropsykiatriset haasteet, oppimisvaikeudet, pitkittyvät koulutuspolut ja kasvava tuen tarve. Hiljaisen tiedon kyselyssä nuorten työllistymistä kuvattiin vaikeuttavan ensimmäisten työpaikkojen, kesätöiden ja osa-aikatyön niukka tarjonta, kielteiset työnhakukokemukset, työkokemuksen ja verkostojen puute, katkonaiset

koulutuspolut sekä pirstaleiset palveluprosessit. Havainnot ovat asiantuntijasignaaleja ja jatkoselvitysten hypoteeseja, eivät todennettuja syy–seuraussuhteita.

Heinäkuussa 2026 Espoo–Kauniaisten työllisyysalueella oli 2 513 alle 25-vuotiaista työtöntä, 561 enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuosikasvu oli 28,7 prosenttia. Nuorten työttömyysosuus oli 17,7 prosenttia, mikä alitti koko maan 19,5 prosentin tason. Aktivointiaste oli 16,9 prosenttia eli koko maata korkeampi. Espoon kaupunkikohtainen työttömyysosuus oli 17,8 prosenttia: hieman Helsinkiä korkeampi, mutta selvästi Vantaata, Oulua ja Tamperetta matalampi. Espoon vuosikasvu oli C6-kaupunkien nopeinta, mutta pitkän aikavälin tarkastelussa kasvuvauhti ei ole poikkeuksellinen. Heinäkuun 2026 työttömien määrä oli lähes sama kuin koronakesänä 2020, vaikka tilanteiden taustat ovat erilaiset.

Työhaun keskimääräinen kesto pysyi Espoossa 25 viikossa ja pitkäaikaistyöttömien osuus laski 13,6 prosenttiin. Tämä tukee tulkintaa siitä, että työttömyyteen tuli aiempaa enemmän uusia nuoria, mutta jaksot eivät ensisijaisesti pidentyneet. Samalla nuori työvoima kasvoi Espoossa 0,9 prosenttia, kun se Helsingissä ja Vantaalla supistui. Espoo erottuu siten ennen kaikkea kasvun nopeudessa, ei korkeassa työttömyyden tasossa.

Kasvun rakenteessa vastavalmistuneet korostuvat: heidän osuutensa nuorista työttömistä oli Espoossa 24,9 prosenttia, enemmän kuin Helsingissä ja Vantaalla. Hakuammateissa painottuivat ilman ammattia olevat sekä myynti-, palvelu-, asiakaspalvelu-, hoiva-, rakennus- ja ICT-tehtävät. Näillä aloilla työkokemus, verkostot ja työnantajalle näkyvät osaamissignaalit ovat usein ratkaisevia. Espoossa liiketalouden ja tietojenkäsittelyn perustutkinnon suorittaneiden osuudet olivat Helsinkiä suurempia. Myös ylioppilastaustaisten työttömien määrä kasvoi Espoossa vuodessa 22,9 prosenttia, mikä voi liittyä välivuosiin ja hidastuneisiin siirtymiin jatko-opintoihin.

Vieraskielisten osuus Espoon nuorista työttömistä oli 34,6 prosenttia, ja heidän määränsä kasvoi vuodessa 29,5 prosenttia. Kokonaiskasvusta valtaosa koski kuitenkin Suomen kansalaisia ja suomenkielisiä. Kaupunkivertailuun vaikuttavat myös 0-tuntisopimusten erilaiset kirjaamiskäytännöt: Espoo ja Vantaa kirjaavat työnhakijat työttömiksi, Helsinki useammin osa-aikatyössä oleviksi. Kirjaustapa vahvistaa eroa erityisesti Helsinkiin, mutta ei yksin selitä nuorisotyöttömyyden kasvua.

Nuorten tilanteessa näkyvät myös toimeentulon vaikeudet ja pitkittyvän työttömyyden kustannukset. Elokuussa 2026 Espoo–Kauniaisissa 18–24-vuotiaita perustoimeentulotuen saajia oli 1 922, joista 141:lle perusosaa oli alennettu 50 prosenttia. Nuorten osuus kaikista 50 prosentin alennuksista oli 30,5 prosenttia, kun koko maan osuus oli 26,1 prosenttia. Alle 25-vuotiaista kertyvä työttömyysetuuksien kunnan maksuosuus oli

heinäkuussa yhteensä 183 978 euroa, ja kustannukset kasvavat työttömyyden pitkittyessä. Vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä 18–29-vuotiaista työttömistä 62,8 prosenttia pysyi työttömänä, 13,3 prosenttia työllistyi ja 23,8 prosenttia siirtyi työvoiman ulkopuolelle. Työvoiman ulkopuolella olleista 13,2 prosenttia työllistyi.

Kasvua voivat selittää samanaikaisesti heikentynyt suhdanne, ensimmäisten työpaikkojen niukka tarjonta, määräaikaisten työsuhteiden päättymisen ja koulutuksesta työelämään siirtymisen vaikeutuminen. Kansainvälisesti nuorisotyöttömyyden arvioidaan kasvavan hieman, ja tekoäly voi kaventaa työmarkkinoiden ensimmäistä porrasta etenkin ohjelmistokehityksessä, asiakaspalvelussa sekä dokumentoituun tietoon perustuvassa tieto- ja toimistotyössä. Espoon kehitys on osittain yhteensopiva tämän hypoteesin kanssa, mutta syy-yhteyttä ei voida nykyisellä aineistolla osoittaa. Heikko työkykyarvio liittyy aineistossa asiainnin katkeamiseen, mutta yhteyttä nuorisotyöttömyyden kasvuun ei ole osoitettu. Myös mielenterveysoireet, oppimisvaikeudet, asumisen ja toimeentulon ongelmat sekä kausivaihtelu voivat vaikuttaa yksittäisten nuorten tilanteisiin ja kuukausittaiseen kehitykseen.

Tutkimustiedon perusteella yksittäinen työllistämistoimi ei riitä, vaan nuorille tarvitaan kohdennettuja ja katkeamattomia palvelupolkuja. Palkkatuki yksityisellä sektorilla, oppisopimus ja ammatillinen työvoimakoulutus voivat parantaa työllistymistä, jos niihin liittyy selkeä jatkopolku ja työmarkkinakysyntää vastaava osaaminen. Seurannan tulee ulottua ensimmäisen työllistymisen jälkeen työsuhteen kestoon, uusiin työttömyysjaksoihin ja koulutussiirtymiin. Palvelutarpeet on tarkoituksenmukaista jäsentää työnhakutuen, osaamisen vahvistamisen ja monialaisen tuen mukaan. Vaikuttavuutta tulee arvioida myös toimintakyvyn, motivaation, osallisuuden, arjen rytmin ja palveluun kiinnittymisen kautta.

Nuoren työllistyminen on monivaiheinen prosessi, jossa koulutus, työ, toimeentulo, asuminen ja hyvinvointi limittyvät. Espoo–Kauniaisten tilanteessa seuranta kannattaa kohdentaa erityisesti vastavalmistuneiden siirtymiin, uusien työnhakijoiden määrään, työttömyyden kestoon sekä palveluihin kiinnittymiseen. Saavutettavat digipalvelut, henkilökohtainen ohjaus, monialainen tuki ja tiivis työnantajayhteistyö muodostavat kokonaisuuden, jolla voidaan ehkäistä työttömyyden pitkittymistä ja tukea pysyviä siirtymiä työhön tai koulutukseen.

Lähteet: KEHA-keskuksen, Tilastokeskuksen, Kelan, Espoon kaupungin ja Tietoalusta Myllyn tilastot ja selvitykset (2026); ILO:n sekä nuorten työllisyyttä, työvoimapalveluja ja koulutussiirtymiä käsittelevä kansainvälinen tutkimuskirjallisuus (2019–2026, eritelty kalvosetissä); Espoo–Kauniaisten työllisyyspalvelujen hiljaisen tiedon kysely 8/2026 ja nuorten palveluverkoston tilannekuvat.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

19/24

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto

§ 39

21.09.2026

Liitteet

Oheismateriaali

- 21.9.2026_Nuorisotyöttömyyden kasvun syitä

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.09.2026 § 40

§ 40

Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma 2026-2029 (Kh-Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Lindholm Sanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto hyväksyy Espoon maahanmuutto- ja kotoutumisohjelman vuosille 2026–2029 liitteen mukaisesti ja valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään maahanmuutto- ja kotoutumisohjelman tekstiin ennen kaupunginhallituksen käsittelyä teknisluonteisia muutoksia.

Käsittely

Sistonen Hopsun kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Keskustelun pöydälle panosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Sistosen pöydälle panoa koskeva ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska pöydälle panoa koskevaa ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston yksimielisesti hyväksyneen sen.

Sistonen Hopsun kannattamana ehdotti, että kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen 19.10.2026 klo 9.00 kaupunginhallituksen neuvotteluhuoneessa. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Sistosen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston yksimielisesti hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Lisäksi kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto päätti pitää ylimääräisen kokouksen maanantaina 19.10.2026 klo 9.00

kaupunginhallituksen neuvotteluhuoneessa osoitteessa Virastopiha 2C, 1. krs, 02070 Espoon kaupunki.

Selostus

Valtuusto on Espoo-tarinassa vuosille 2025–2029 asettanut yhdeksi seitsemästä valtuustokauden tavoitteeksi ”Espoo onnistuu kansainvälistymisen mahdollisuuksissa ja haasteissa”. Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma vuosille 2026–2029 syventää ja konkretisoi Espoo-tarinan tavoitteita ja määrittelee painopisteet, joissa kaupungin on erityisen tärkeä onnistua tulevana vuosina. Ohjelma on valmisteltu vahvalla poikkihallinnollisella yhteistyöllä.

Ohjelma rakentuu kolmen strategisen vaikuttavuustavoitteen ympärille:

1. Väestöryhmien välisten erojen kaventuminen
2. Espoon elinvoiman vahvistuminen
3. Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, hyvinvoinnin ja osallisuuden lujittuminen.

Nämä tavoitteet tukevat toisiaan. Koulutuksessa, työllisyydessä ja osallisuudessa onnistuminen vahvistaa kaupungin elinvoimaa, kun taas elinvoimainen kaupunki luo paremmat edellytykset kotoutumiselle, hyvinvoinnille ja yhteiskuntaan kiinnittymiselle.

1. Ohjelman keskeinen tavoite on kaventaa ulkomaalaistaustaisten ja suomalaistaustaisten espoolaisten välisiä eroja erityisesti koulutuksessa ja työllisyydessä. Kaupungin väestörakenteen muuttuessa nopeasti Espoon elinvoima, osaamispohja ja taloudellinen kestävyys edellyttävät, että kaupunki onnistuu tässä mahdollisimman hyvin. Kyse ei ole vain yhdenvertaisuudesta, vaan investoinnista kaupungin kilpailukykyyn, työvoiman saatavuuteen, julkisen talouden kestävyteen ja sosiaaliseen eheyteen.
2. Ohjelman luvussa 2.6. asetetaan tavoite ja mittarit ruotsin kielellä kotoutuvien henkilöiden määrän kasvattamiselle.
3. Ohjelman luvuissa 3.1.1.–3.1.6. asetetaan tavoitteet ja mittarit mm. oppimistulosten välisten erojen kaventumiselle, varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamiselle, Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten lasten suomi tai ruotsi toisena kielenä (S2) opetukseen osallistuvien osuuden laskusta, yhdenvertaisille koulutuspoluille toisella asteella sekä sille, miten monialaiset palvelut tavoittavat ulkomaalaistaustaiset nuoret ja nuoret aikuiset.
4. Ohjelman luvuissa 3.2., 3.2.1.–3.2.2. asetetaan tavoitteet ja mittarit suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten työttömyysasteiden eron kaventumiselle (sitä, että ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste laskee), ulkomaalaistaustaisten työllisyysasteen nostamiselle, työllistymiselle osaamiskeskuspalveluiden avulla,

kotoutumiskoulutusten vaikuttavuuden paranemiselle sekä maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymiselle.

5. Suomen ja Espoon väestön ikääntyessä kansainväliset osaajat, opiskelijat ja yrittäjät ovat yhä tärkeämpiä työvoiman saatavuudelle, kilpailukyvyllä ja kestäväälle talouskehitykselle. Espoon menestys riippuu paitsi osaajien houkuttelusta myös heidän ja heidän perheidensä sujuvasta arjesta, osallisuudesta ja kiinnittymisestä kaupunkiin. Kansainvälinen osaaminen vahvistaa merkittävästi alueen innovaatio- ja yritystoimintaa, minkä vuoksi Espoo tavoittelee toimintaympäristöä, jossa kansainväliset osaajat voivat rakentaa tulevaisuuttaan yhdenvertaisina kaupunkilaisina.
6. Ohjelman luvuissa 4.1.–4.6. asetetaan tavoitteet ja mittarit kansainvälisten osaajien sekä start up- ja muiden yrittäjien houuttelemiselle Espooseen ja yritysten osaajatarpeisiin vastaamiselle. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin vetovoimaa kansainvälisten osaajaperheiden näkökulmasta, lisätä työnantajien kansainvälisiä rekrytointejä kumppanuuksien avulla sekä tukea osaajien puolisoiden työllistymistä osaamistaan vastaaviin tehtäviin. Samalla edistetään suomen ja ruotsin kielen oppimista, kansainvälisten opiskelijoiden ja työntekijöiden sujuvaa asettautumista sekä maahanmuuttajien yrittäjyyttä osana Espoon elinvoiman, innovaatioiden ja veropohjan vahvistumista.
7. Yhteinen Espoo rakentuu siitä, että jokainen asukas voi osallistua, vaikuttaa ja kokea kuuluvansa yhteiseen kaupunkiin taustasta, kielestä tai syntymämaasta riippumatta. Yhteenkuuluvuutta, hyvinvointia ja osallisuutta vahvistetaan arjen yhteisöissä, palveluissa, viestinnässä, kulttuurissa, liikunnassa ja järjestötoiminnassa sekä tukemalla suomen ja ruotsin kielen oppimista. Osallisuuden lisääminen, luottamuksen rakentaminen ja syrjinnän ehkäiseminen vahvistavat yhteisöllisyyttä sekä ehkäisevät väestöryhmien ja alueiden välistä eriytymistä.

Ohjelman luvussa 5 ja sen alaluvuissa asetetaan tavoitteet maahanmuuttajataustaisten asukkaiden osallisuuden, yhteenkuuluvuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiselle sekä rasismien ja syrjinnän kokemusten vähentämiselle. Lisäksi tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia, vähentää yksinäisyyttä ja kiusaamista, vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä ehkäistä kieliryhmien ja asuinalueiden välistä eriytymistä. Ohjelma asettaa tavoitteet liikunnan, kulttuurin ja harrastusten saavutettavuudelle, vieraskielisten osuuden kasvattamiselle kaupungin henkilöstössä, kaupungin viestinnän ja neuvonnan kehittämiselle sekä yhteistyölle Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa.

Lisäksi ohjelman hyväksymisen yhteydessä päätetään pitää Espoon vastaanottamien kiintiöpakolaisten ja muiden ns. kuntapaikalle

otettavien kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden lukumäärä korkeintaan 30 henkilössä/vuosi. Kaupunginhallitukselle annetaan valtuudet nostaa tarvittaessa määräaikaisesti kuntapaikkojen määrää erillisellä päätöksellä.

1. Vuoden 2025 lopussa kaupungissa asui yli 84 000 vieraskielistä asukasta, mikä vastaa noin 26 prosenttia väestöstä. Vieraskielisten osuus kaupungin väestönkasvusta oli lähes 85 prosenttia, ja väestöennusteiden mukaan valtaosa tulevasta väestönkasvusta perustuu myös jatkossa maahanmuuttoon ja vieraskielisen väestön kasvuun. Samalla työikäisen suomalaistaustainen väestö ikääntyy ja sen määrä laskee.

2. Elinvoiman tulosalueen toimintaohjeen mukaan kaupungin elinkeinotulosyksikön maahanmuutto-palvelualue vastaa maahanmuuttoasioiden ja kotouttamispolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toimeenpanon ohjauksesta sekä kotouttamisohjelman valmistelusta ja seurannasta. Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto tekee kaupunginhallitukselle esityksen maahanmuuttajien kotoutumisen periaatteista, joka puolestaan päättää niistä.

Päätöshistoria

Liitteet

Liite 1 Luonnos maahanmuutto- ja kotoutumisohjelmaksi työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.9.2026

Oheismateriaali

- Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.9.2026

Tiedoksi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 34, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39, § 40

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.